

A Fővárosi Ítéltábla a Miskolci 10. számú Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek,
a Szilák Ügyvédi Iroda (**jogi képviselő címe**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében,
a Heves Megyei Bíróság 2011. szeptember 14. napján kelt, 3.G.20.014/2011/8. számú ítélete ellen az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán, a 2012. június 1. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 1.545.100 (Egymillió-ötszáznegyvenötezer-száz) forint első- és másodfokú eljárási illetéket, az alperesnek pedig tizenöt nap alatt 700.000 (Hétszázezer) forint első- és másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felek között 2010. február 10-én létrejött megállapodás -, amely szerint az alperes a felperessel szemben fennálló, 12.875.917 forint összegű számlatartozása kompenzálás útján megtérült - érvénytelen; kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.875.917 forintot és 732.840 forint perköltséget. Kötelezte továbbá az alperest, hogy az APEH Észak-magyarországi Regionális Igazgatósága Illetékfőosztály Egri

Szervezeti Egysége által megjelölt módon és számlára fizessen meg 772.550 forint le nem rótt eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában rögzítette: a ...i Bíróság 2009. november 19. napján érkezett hitelezői kérelem alapján az ... számú, 2010. január 28. napján kelt, 2010. február 22. napján közzétett végzésével rendelte el a felperes felszámolását, felszámolóként a **D Kft.**-t rendelve ki. Megállapította, hogy a **LB Kft.** vezető tisztségviselője 2007. október 18. napjától **S.T.** ... szám alatti lakos volt; a jelen per alperese a felperesi gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének édesanyja.

A felperes az alperes részére 2009. december 17. és 2010. február 2. közötti időszakban többféle bútorkészletet értékesített, összesen 12.875.917 forint értékben. Az alperes mint vevő a 2010. február 10. napján kelt „kompenzáló levél” alapján, kompenzálás útján teljesítette a vételárat a felperes felé. A 2010. február 10. napján kelt kompenzáló levél mind az alperes, mind pedig a felperes ügyvezetője részéről aláírásra került. A felperes és az alperes évek óta fennálló üzleti kapcsolatában általános gyakorlat volt a kompenzálással történő teljesítés. Az egymással szemben kibocsátott számlák alapján készpénzmozgásra nem került sor, csupán az áruk cseréltek gazdát.

Az alperes nem jelentett be hitelezői igényt a felperessel szemben indult felszámolási eljárásban. A felszámolás körébe vonható vagyon a hitelezői igények kielégítését legfeljebb részben biztosítja, a felszámoló nyilatkozata alapján valószínűsíthető, hogy az eljárásban a hitelezők igénye egyáltalán nem, illetve csekély mértékben lesz kielégíthető. Ugyanakkor az alperes 12.875.917 forint összegű számlakövetelése a kompenzálás útján megtérült.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló iratok, a ...i Bíróság előtt szám alatt, a **LB Kft.** „f.a.” adóssal szemben folyamatban lévő felszámolási eljárás iratai, valamint a peres felek nyilatkozatai alapján állapította meg.

A felperes keresetében a Csődtörvény 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján azt kérte, hogy a bíróság az érvénytelenség megállapítása mellett kötelezze az alperest a ki nem fizetett 12.875.917 forint számlatartozás megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a két vállalkozás között az áruszállítás folyamatos volt, nem egyszeri alkalomra vonatkozott. Végleges ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a Csődtörvény 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján az adós által megkötött szerződés, illetve az adós jognyilatkozatának megtámadására van lehetőség. Ugyanakkor a felperes keresetének alapjául szolgáló kompenzáló nyilatkozat nem az adós nyilatkozata vagy a felek között létrejött szerződés, hanem az alperes egyoldalú nyilatkozata. Miután az adós a Csődtörvény 40. § (1) bekezdés c) pontja szerint megtámadható nyilatkozatot nem tett, a kereset megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találta.

Az elsőfokú bíróság ismertetve a Csődtörvény 40. § (1) bekezdését kifejtette: a Csődtörvény 40. § (1) bekezdés c) pontja szerint a felszámoló jogosult megtámadni a hitelezők közötti egyensúly megbontására és valamely hitelező előnyben részesítésére irányuló ügyleteket. A megtámadás feltétele, hogy a felszámolás elrendelésére irányuló kérelem bíróságra történő beérkezésétől visszafelé számított

rövid időtartamon belül, a már fizetéseképtelenség-közeli helyzetben lévő adós és egy, már fennálló kötelem jogosultja a támadott jogügylet következtében többhöz, követelésének nagyobb hányadához jutott hozzá, mint amennyihez a vele „egy rangsorban lévő” hitelezők hozzájutnak.

Kiemelte: az e körben kialakult bírói gyakorlat értelmében egy jogügyletnek a Csődtörvény 40. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megtámadása esetén nem kell vizsgálni, hogy egyben a Csődtörvény 40. § (2) bekezdésében írt feltételek megvalósultak-e (BDT 2008/1/9.).

Az elsőfokú bíróság a peres felek egyező nyilatkozata alapján nem vitás tényként állapította meg, hogy a 2010. február 10. napján kelt „kompenzáló levél” alapján alperes „tulajdonába” került 12.875.917 forint értékű bútorkészlet vételára, mely az alperes részéről kompenzációval került teljesítésre, készpénzmozgás nem volt.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes végleges ellenkérelmében kifejtett álláspontja megalapozatlan volt. A kereset alapjául szolgáló 2010. február 10. napján kelt „kompenzáló levél” tartalmát tekintve az eladó - a felperesi gazdasági társaság -, valamint a vevő - az alperes - megállapodását rögzíti arra vonatkozóan, hogy az alperes által 12.875.917 forint összegben vásárolt árukészlet ellenértéke kompenzáció útján kerül megfizetésre. A peres felek e vonatkozásban egyező nyilatkozata alapján az elsőfokú bíróság nem vitás tényként állapította meg azt, hogy a 2010. február 2-i levél tartalmának megfelelő kompenzáció teljesedésbe ment. A felperes az árukészletet az alperes részére leszállította, az alperes azt átvette, vételárat készpénzben nem fizetett a felperesnek, a felperes pedig tudomásul vette az ellenérték teljesítésének ilyen módját. Arra az alperes sem hivatkozott, hogy a felperes a kereset szerinti összeget tőle vételárhátralékként követelte volna.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kompenzációval történő teljesítés - mint „kétoldalú jogügylet” - kapcsán elvileg sem jöhet számításba az, hogy arra a kompenzációval érintett egyik fél döntése, egyoldalú nyilatkozata alapján kerüljön sor. A leírt szituáció szükségszerűen feltételezi a peres felek, fentieket célzó, közös akaratát; mindezek alapján megalapozatlan az alperes végleges ellenkérelme. A perbeli esetben az alperes az adóssal szemben fennálló követeléséhez teljes egészében hozzájutott, míg a vele egy rangsorban lévő hitelezői követelések kielégítésére az adós vagyona nem nyújt fedezetet. Így megállapítható az, hogy az alperes mint hitelező előnyben részesítése megvalósult, miután a perbeli jogügylet következtében az alperes többhöz, követelésének nagyobb hányadához jutott hozzá, mint amihez a „vele egy rangsorban lévő” hitelezők hozzájutnak.

Az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság 3/2008. Polgári jogegységi határozata alapján megállapította, hogy a 12.875.917 forint összegű vételár teljesítésére vonatkozó megállapodás érvénytelen. Mindezek alapján a keresetet megalapozottnak találta, és a 2010. február 10. napján létrejött megállapodás érvénytelenségének megállapítása mellett az alperest a kereset szerint marasztalta. Hivatkozott az adott kérdésben kialakult bírói joggyakorlat figyelembevételére is (Fővárosi Ítéltábla Gf.40.285/2008/7., Győri Ítéltábla Gf.IV.20.112/2007/5.).

Az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes támadta meg fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Fellebbezésében előadta: az elsőfokú bíróság ítélete helyesen tartalmazza, hogy a felek között hosszabb ideje fennálló üzleti kapcsolatban az áruszállítások ellenértékének fizetési módja a „kompenzálás”, azaz a beszámítás volt. Ugyancsak helytálló az a megállapítás, hogy a beszámításra az alperes nyilatkozata alapján került sor. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság abban, hogy a kompenzáló nyilatkozatot jogi tartalma szerint a felek közötti kétoldalú megállapításnak minősítette. A csatolt okirati bizonyítékokat és a felek nyilatkozatait okszerűtlenül mérlegelte, a tényállást tévesen állapította meg és helytelen jogi következtetést vont le.

Az eljárás során az elsőfokú bíróság felhívására az alperes csatolta az üzleti kapcsolat alatt keletkezett valamennyi „kompenzáló levelet”, amelyek mind tartalmukban, mind formájukban azonosak: a felperesnek az okiratokban megjelölt számlaköveteléseivel szemben saját számlaköveteléseit számította be, kérve az egyező könyvelést és az esetleges eltérések jelzését. Az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, milyen tények, körülmények alapján állapította meg, hogy az alperes által kibocsátott kompenzáló levél, azaz beszámítási nyilatkozat miért kétoldalú megállapodás, azaz szerződés. Az elsőfokú bíróság az alperes által kibocsátott okiratot mint bizonyítékot egyértelműen okszerűtlenül mérlegelte és így téves jogi álláspontra helyezkedett.

A Ptk. 296. § (1) bekezdése szerint a kötelezett a jogosulttal szemben fennálló egynemű és lejárt követelését a jogosulthoz intézett nyilatkozattal tartozásába beszámíthatja. A (2) bekezdés alapján a beszámítás erejéig a kölcsönös kötelezettségek megszűnnek. A jogszabályhely helyes, a bírói gyakorlat és a jogirodalom által soha kétségbe nem vont értelmezése szerint a beszámítás a jogosulthoz intézett egyoldalú nyilatkozat, és nem a felek megállapodása; mi több, hatályosulásához még a másik fél elfogadó nyilatkozata, kifejezett tudomásul vétele sem szükséges. A Ptk. hivatkozott szakaszai szerint a beszámítás (a mindennapi szóhasználatban a kompenzálás) a másik félhez intézett egyoldalú, címzett jognyilatkozat, amely (a lejárt és egynemű) kölcsönös kötelezettségeket a címzetthez történő eljuttatás tényével szünteti meg.

Ennek megfelelően a peres felek között nem került sor semmifajta megállapodásra, az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes megállapítása mind a bizonyítékokkal, mind a törvény rendelkezéseivel ellentétben áll.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 40. § (1) bekezdés c) pontját ismertetve előadta: a keresettel megtámadott nyilatkozat az alperes nyilatkozata, és nem az adósé (felperesé) volt; a nyilatkozat pedig nem az adós és az alperes között létrejött szerződés, hanem az alperes egyoldalú intézkedése. Ebből következően az adós képviselőjében a felszámolónak nincs lehetősége e nyilatkozatot a Csődtörvény hivatkozott szakasza alapján megtámadni, az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes ítélete téves.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság perköltségként 732.840 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte az alperest a 32/2003. IM rendelet 3. §-a alapján, holott az ítélet rögzíti, hogy a felperest a felszámolóbiztos képviselte, bár a kereset

utal arra, hogy (F/3 sorszám alatt) ügyvédi meghatalmazás benyújtására került sor. A meghatalmazás léte és a tényleges képviselő ellátása azonban nem esik egy tekintet alá. A Pp. 75. § (2) bekezdése értelmében a perköltséghez hozzá kell számítani a felet képviselő ügyvéd költségeit és munkadíját, amelynek mértékét az IM rendelet szabályozza. A felperest azonban az eljárás során ténylegesen nem képviselte ügyvéd, hanem a felszámolóbiztos mint törvényes képviselő járt el, így tévedett a megyei bíróság akkor, amikor részére ügyvédi munkadíjat állapított meg.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Ellenkérelméhez mellékelte a Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.110/2011/7. számú ítéletét és a felszámolási zárómérleget.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást annyiban tévesen állapította meg, hogy az alperes 2010. február 10. napján kelt „kompenzáló levelét” szerződésnek minősítette. A Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A „kompenzáló levél” az alperes akaratnyilatkozatát tartalmazza, erre utal annak megfogalmazása is („kibocsátó”). E levél felperesi jognyilatkozatot nem tartalmaz, az azon szereplő **S.Z.** aláírásából csupán az a tény állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a másolatban csatolt okirat tartalmát ismerte, vele azt közölték [Pp. 199., 206. §]. Ezt támasztja alá, hogy az alperes olyan másolati példányt is csatolt, amelyen a felperes ügyvezetőjének aláírása nem szerepel. Az okirati bizonyítékból tehát nem állapítható meg, hogy a felek között a beszámítás tárgyában (akár szóbeli) szerződés jött létre. Szóbeli szerződés létrejöttét a felperes más, olyan bizonyítási eszközzel sem bizonyította, amelyből az lett volna megállapítható, hogy a felperes ügyvezetője is tett, - az egymással szembeni követelések kölcsönös megszüntetését célzó - jognyilatkozatot. A Ptk. 205. § (1) bekezdése alapján vitán felül áll, hogy az alperes beszámítást tartalmazó egyoldalú jognyilatkozatának tudomásul vétele, nyugtázása nem minősül a beszámításra irányuló szerződés létrehozását eredményező jognyilatkozatnak. Egyéb bizonyítékok ennek ellenkezőjét nem támasztották alá. Ezért a tényállást a másodfokú bíróság annyiban módosította, hogy a 2010. február 10-én kelt „kompenzáló levél” az alperes felpereshez intézett egyoldalú, beszámítást tartalmazó jognyilatkozata [Ptk. 296. § (1) bekezdés], amely a felperes tudomására jutott. Azt a 2007. szeptember 26. napján kelt szerződést („Kereskedelmi szerződés /Általános szállítási- és fizetési feltételek/”), amelyben a felek a teljesítés módjaként a beszámítást határozták meg, a felszámoló által képviselt felperes nem támadta meg. Egyébként ennek megtámadása a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjában megszabott időszakra (az eljárást megindító kérelem bírósághoz megérkezését megelőző 90 nap) tekintettel nem is lett volna alapos.

Az adott ügyben, a felszámolási eljárást megindító kérelem 2009. november 19-én történt benyújtására tekintettel, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) ekkor hatályos rendelkezéseit kellett alkalmazni.

A felperes keresetét a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjára alapította, amely szerint a tudomásszerzéstől számított 90 napon, de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn belül a hitelező - vagy az adós nevében a felszámoló - a bíróság [6. § (1) bekezdés] előtt keresettel megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző kilencven napon belül és azt követően kötött szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha annak tárgya egy hitelező előnyben részesítése, különösen egy fennálló szerződésnek a hitelező javára történő módosítása vagy biztosítékkal nem rendelkező hitelező számára biztosíték nyújtása; a jogügyletek eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Ptk. XXIV. fejezete szabályozza a teljesítést és a beszámítást [Ptk. 296.-297. §]. Ennek oka, hogy a beszámítás a jogosult és a kötelezett kölcsönösen fennálló, egymemű és lejárt követeléseinek esetén a jogosulthoz intézett egyoldalú jognyilatkozattal érvényesíthető teljesítés-szurrogátum (teljesítés-pótlék, a teljesítési kötelezettség megszüntetésének önálló módja), melynek jogkövetkezményeként a követelések annak erejéig, amíg mértékük egymást fedezi, megszűnnek. A beszámítás - amint arra az alperes helyesen hivatkozott - egyoldalú, címzett, a másik féllel való közléssel hatályosuló jognyilatkozat, amelynek joghatásaként a beszámítás erejéig a követelések megszűnnek [Ptk. 296. § (2) bekezdés].

Elvileg nem kizárt, hogy a felek egymással szemben fennálló követeléseiket szerződés, úgynevezett beszámítási szerződés keretében szüntessék meg, az adott per anyagából azonban egyértelműen megállapítható, hogy a 2010. február 10. napján kelt „kompenzáló levél” az alperes egyoldalú, felpereshez címzett jognyilatkozata.

A Cstv. 40. §-ában meghatározott törvényi tényállások nyújtanak jogi eszközt a felszámoló által képviselt adós, illetve a hitelezők számára, az adós hitelezők kielégítési alapjául szolgáló vagyonából a kritikus időszakban elvont vagyonelemek visszaszerzésére, a fedezetelvonást eredményező szerződés, egyoldalú jognyilatkozat vagy teljesítés keresettel történt megtámadásával. E tényállások [40. § (1) bekezdés a)-c) pont, (2) bekezdés] közös vonása, hogy az adós által kötött szerződés, az adós egyoldalú jognyilatkozata megtámadására, vagy az adós által nyújtott szolgáltatás visszakövetelésére adnak jogi lehetőséget.

Az adott perben a felszámoló - keresetét a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjára alapítva - nem az adós, hanem az alperes jognyilatkozatát támadta meg keresettel, holott erre a Cstv. 40. § (1) bekezdésének c) pontja szerint nincs lehetőség, ezért ezen az alapon a kereset nem lehet alapos.

Bár a felperes erre kifejezetten nem hivatkozott, az ítéletábra megfontolta a 40. § (2) bekezdésének alkalmazhatóságát is, miután a keresetlevél tartalma szerint érvényesített jog alapjaként megjelöltnek volt tekinthető. Mivel a törvény szövegéből (nyújtott szolgáltatás, visszakövetelés) nem következik, s egyébként sincs alap olyan jogalkotói szándék feltételezésére, hogy a Cstv. 40. § (2) bekezdésében

szabályozott visszakövetelés csak a birtokba vehető dolgokra vonatkozik, s nem alkalmazható követelés esetén, vagy ha a nyújtott szolgáltatás eredeti alakjában vagy egyébként már nincs meg, az ítéletáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az adott esetben mit kell érteni a beszámítással megszüntetett követelés visszakövetelésén, és annak sikere milyen jogi rendezést igényel.

A Cstv. 40. § (2) bekezdése nem a szolgáltatási kötelezettséget alapító szerződés, jognyilatkozat megtámadására, hanem a nyújtott szolgáltatás visszakövetelésére, azaz a teljesítés joghatásának érvényesülése ellen irányul. Ha pedig a szerződés érvényessége mellett a nyújtott szolgáltatás visszakövetelhető, az a szerződés hatálytalanságát jelenti, ennek jogalapja pedig éppen a 40. § (2) bekezdése. Miután a 40. § (2) bekezdése nem rendelkezik arról, hogy a hitelező is visszakövetelheti az adóstól az általa nyújtott szolgáltatást, a hatálytalanság az adós javára egyoldalú. Mivel mind a 3/2008. Polgári jogegységi határozat, mind a 40. § (1) bekezdés utolsó mondata („a jogügyletek eredményes megtámadása esetén a Ptk. érvénytelen szerződésre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni”) csupán a Cstv. 40. § (1) bekezdés a)-c) pontjára vonatkozik, a 40. § (2) bekezdése esetén nem vehető figyelembe.

A beszámítás jogkövetkezményeként megszünt követelés általában nem teljesítés a Ptk. 277. § (1) bekezdése szerint, mert nem ez a szerződésben eredetileg kikötött ellenszolgáltatás, a kötelezett általában pénzszolgáltatás megfizetésére vállal kötelezettséget, a beszámítás pedig törvényi lehetőség. Amikor azonban a felek kölcsönösen nyújtanak egymásnak szolgáltatást, s kölcsönösen tartoznak annak pénzbeli ellenértékével, nem zárható ki, hogy a teljesítés módjaként a beszámításra irányuló jognyilatkozatot is kikössék. Az adott jogvitában - mivel a felek a 2007. szeptember 26. napján kelt, „Kereskedelmi szerződés /Általános szállítási - és fizetési feltételek/” című szerződésükben azt kötötték ki, hogy a „fizetés módja: külön megállapodás alapján kompenzációval” - a beszámítás a szerződésben kikötött teljesítési módnak minősül, ezért követelése beszámítással történő megszűnése az adós által nyújtott szolgáltatásnak számít, függetlenül attól, hogy technikailag a beszámítási jognyilatkozatot melyik fél tette.

A kifejtettekéből következik, hogy ha az adott perben a teljesítés, azaz a beszámítás hatálytalan, a felek egymással szembeni követelései nem szűntek meg, ezért a felszámoló érvényesítheti az adós követelését a kötelezettel (alperessel) szemben.

A Cstv. 40. § (2) bekezdésében megfogalmazott tényállás fennállásának négy konjunktív feltétele: a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bírósághoz érkezése napját megelőzően 60 napon belül és azt követően (a), az adós által nyújtott szolgáltatás (b), ha annak eredménye egy hitelező előnyben részesítése (c) és, hogy e szolgáltatás ne minősüljön a rendes gazdálkodás körébe tartozónak (d).

A beszámításra irányuló jognyilatkozat megtételére 2010. február 10-i keltezéssel (annak hatályosulására ezt követően, de a felszámolás kezdő időpontja előtt) került sor; a felszámolási eljárást megindító kérelem pedig 2009. november 19-én érkezett a bírósághoz. A hitelező előnyben részesítése abban nyilvánult meg, hogy az alperesnek nem kellett hitelezőként bejelentkeznie, illetve nem a Cstv. 57. §-a szerint jutott követelése kielégítéséhez. Ez akkor is igaz, ha az elsőfokú bíróság

hitelező előnyben részesítését indokoló okfejtése, mely szerint elvileg a beszámító alperes nagyobb arányú kielégítést kaphat, mint a vele azonos kategóriába sorolt hitelezők, téves. Ugyanis a Cstv. 36. § (1) és a 38. § (3) bekezdése - meghatározott törvényi feltételek fennállása esetén - lehetővé teszik a hitelező számára, hogy az adóssal szemben fennálló követelését beszámítsa, mégpedig függetlenül attól, hogy a hitelezővel azonos, vagy akár előnyösebben besorolt hitelezői kategóriában várható-e kielégítés vagy sem, illetve a kielégítés milyen arányú. Kiemelendő, hogy a Cstv. 36. § (1) és 38. § (3) bekezdése szempontjából [Cstv. 3. § (1) bekezdés c) pontja] a felszámolás kezdő időpontja után az minősül hitelezőnek, akit a felszámoló nyilvántartásba vett. Ténykérdés, hogy az alperes a felperes ellen folyamatban lévő felszámolási eljárásban - nyilvánvalóan a beszámításra vonatkozó álláspontja következtében - nem jelentett be hitelezői igényt, ezért fel sem merülhetett, hogy az adóssal szembeni követelését az adott perben beszámítási kifogással érvényesítse. Ha viszont hitelezőként bejelentette volna a követelését, a beszámítást a Csődtörvény 38. § (3) bekezdése lehetővé tette volna. A Cstv. 40. § (2) bekezdése alkalmazásának negyedik feltétele, hogy a szolgáltatás nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozónak.

Az ítéletábra álláspontja szerint a szóban forgó szolgáltatás a rendes gazdálkodás körébe tartozónak minősül, ugyanis a felek közötti rendszeresen forgalmazott áruk beszerzésének ellenértékét nem lehetett a rendes gazdálkodás körén kívüli szolgáltatásnak tekinteni. A felszámoló nem hivatkozott arra, és nem is bizonyította ezzel szemben a teljesítés rendes gazdálkodás körén kívüli jellegét.

A fentiek alapján - a tényállás és az indokolás módosításával - a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a keresetet elutasította.

Mivel a fellebbezés eredményre vezetett, a pereszes felperes köteles megfizetni az államnak - külön felhívásra - a feljegyzett első- és másodfokú eljárási illetéket [Itv. 74. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2), 15. § (1) bekezdés], továbbá az alperes ügyvédi képviseléből eredő, mérlegeléssel megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó, első- és másodfokú perköltséget [Pp. 78. § (1) bekezdés, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1), (2), (5) bekezdés].

Budapest, 2012. június 1.

Pálné dr. Mikola Júlia s.k.
a tanács elnöke

dr. Vuleta Csaba s.k.
előadó bíró

. Farkas Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

(Varga Beatrix)